

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/181/2023
Identifikačné číslo spisu:	8121207752
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2025
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:8121207752.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne Ing. D. A., narodenej XX. S. XXXX, K., H. XX, zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Fecíľakom, Prešov, Jesenná 8, proti žalovanej L. G., narodenej XX. S. XXXX, K., H. XX, zastúpenej advokátskou kanceláriou PALŠAA PARTNERI ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA spol. s r. o.; skrátený názov PPAK s. r. o., Prešov, Masarykova 13, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 20C/73/2021, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 19. júna 2023 sp. zn. 7Co/54/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej náhradu trov dovolacieho konania vo výške určenej súdom prvej inštancie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 13. júna 2022 sp. zn. 20C/73/2021 zamietol žalobu o určenie vlastníctva a žalobkyni uložil povinnosť „nahradit“ žalovanej „trovy“ konania v rozsahu 100 %. Vo veci sa žalobkyňa domáhala určenia, že je z dôvodu vydržania vlastníčkou novovytvorenej parcely v katastrálnom území E. zapísanej v registri C katastra nehnuteľností pod č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 21 m² a parcely pod č. XXX/X - záhrada o výmere 96 m², vytvorených geometrickým plánom č. XXX/XXXX z 22. septembra 2020 vyhotoveným Ing. Y., overeným Okresným úradom Prešov, katastrálnym odborom 08. októbra 2020 pod č. A

2. Súd prvej inštancie mal vykonaným dokazovaním preukázané, že žalobkyňa je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností v katastrálnom území E. zapísaných v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XX ako parc. č. XXX - záhrada o výmere 599 m², parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 390 m², parc. č. XXX/X - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 20 m², stavby rodinného domu súpisné č. XX na parc. č. XXX/X a garáže na parc. č. XXX/X. Žalovaná je výlučnou vlastníčkou nehnuteľností zapísaných na liste vlastníctva č. XX, katastrálneho územia E. ako parcely č. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 643 m², č. XXX - záhrada o výmere 1066 m² a stavby rodinného domu súpisné č.

XX na parcele č. XXX.

3. Rozhodnutie odôvodnil súd prvej inštancie právne ustanoveniami § 129 ods. 1, § 130 ods. 1, § 131 ods. 1, § 132 ods. 1 a § 134 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“) a § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a vecne tým, že žalobkyňa v konaní nepreukázala vydržanie vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam. V prvom rade nepreukázala samotnú držbu predmetných nehnuteľností. V konaní vedenom Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 25C/412/2015 bolo zistené, že predmetné pozemky tvorili jeden pozemok, ktorý vlastnili starí rodičia žalobkyne, bol rozdelený a približne polovica prevedená do vlastníctva rodičov žalobkyne bez vyznačenia hranice medzi pozemkami, čo nebolo pre príbuzných dôležité, pretože mali medzi sebou dobré vzťahy. V konaní žalobkyňa nevysvetlila akým spôsobom ona, prípadne jej právni predchodcovia, časť z pôvodného pozemku, o ktorom sa koná užívala. Súd poukázal na tvrdenie žalobkyne a svedka Petra Jarkovského (brata žalobkyne), že záhrada za domom sa užívala rovnobežne s hranicou severného suseda, a na vyjadrenie žalobkyne, že nemala námietky, keď právny predchodca žalovanej staval plot, ktorý nebol rovnobežný s hornou hranicou a aj sama mu pri tom pomáhala, čo podľa súdu vylučovalo držbu predmetných nehnuteľností.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že ak by aj predmetné nehnuteľnosti mala žalobkyňa v držbe, držba by nebola dobromyseľná, keďže svoj vstup do držby odvodzovala od viacerých právnych titulov, od rozhodnutia Štátneho notárstva v Prešove o dedičstve z 01. októbra 1991 č. k. D 1462/91- 89/92 (1/4 -iny), darovacej zmluvy, na základe bol v katastri nehnuteľností povolený vklad vlastníctva pod. č. V-XXXX/XXXX - 36/02 (1/2 -ice) a kúpnej zmluvy zapísanej v katastri nehnuteľností pod č. V-XXXX/XXXX - 56/04 (1/4 -iny). Celú nehnuteľnosť nadobudla až v roku 2004 a až potom by mohla vstúpiť do oprávnenej držby. Z vykonaného dokazovania geometrickým plánom č. XXX/XX, ktorý bol vyhotovený k dodatku k notárskej zápisnici N 266/2000, Nz 55/2002 je zrejmé, že hranica medzi nehnuteľnosťami strán sporu nejde rovnobežne s parcelou č. XXX. Tento geometrický plán mala žalobkyňa k dispozícii a preto si už pred nadobudnutím celej nehnuteľnosti musela byť vedomá, že hranica medzi nehnuteľnosťami nejde rovnobežne s parcelou č. XXX. O časti pozemku, na ktorej je postavená garáž, z uvedeného geometrického plánu jednoznačne vyplýva, že garáž nemá mať spoločnú stenu s letnou kuchynkou, ale medzi garážou a letnou kuchynkou má byť voľný priestor. Z geometrického plánu je zrejmé aj to, že hranica nevedie smerom z ulice k letnej kuchynke. Žalobkyňa teda nemohla byť v roku 2004 dobromyseľná v tom, že nadobúda celú nehnuteľnosť a nemohla vstúpiť do oprávnenej držby. O dobromyseľnú držbu nemôže ísť, ak držiteľ veci od začiatku vedel o skutočnostiach spôsobilých objektívne (u každého iného nachádzajúceho sa v obdobnej situácii) vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec patrí. Záverom súd prvej inštancie uviedol, že ak žalobkyňa tvrdila, že predmetné nehnuteľnosti vydržali jej právni predchodcovia, mala podať žalobu o určenie, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po nich.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 19. júna 2023 sp. zn. 7Co/54/2022 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny a žalovanej priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie jeho správnosti uviedol, že aj keď právni predchodcovia žalovanej postavili oplotenie vo vnútri pozemkov v katastrálnom území E. zapísaných v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva ako parc. č. XXX a parc. č. XXX, neznamená, že postavením tohto oplotenia sa žalovaná, resp. jej právni predchodcovia zriekli vlastníckeho práva k časti týchto nehnuteľností, ktorými podľa geometrického plánu z 22. septembra 2020 mali byť novovytvorené parcely č. XXX/X o výmere 21 m² a č. XXX/X o výmere 96 m². Len postavenie plotu na nehnuteľnostiach vo vlastníctve žalovanej nemohlo vyvolať u žalobkyne presvedčenie, že táto časť nehnuteľnosti jej patrí. Na vyvolanie takéhoto presvedčenia by musel existovať právny dôvod, hoci aj domnelý, svedčiaci o poctivosti nadobudnutia. Existenciu právneho dôvodu nadobudnutia predmetných nehnuteľností, čo i len domnelého, žalobkyňa v konaní nepreukázala. Rozhodnutím o dedičstve, darovacou zmluvou a kúpnu zmluvou, ktoré uvádzala ako

právne tituly vydržania, nadobudla do svojho výlučného vlastníctva konkrétne nehnuteľnosti v súčasnosti zapísané v katastri nehnuteľností vedenom pre katastrálne územie E. na liste vlastníctva č. XX.

7. V odôvodnení rozsudku odvolací súd zdôraznil, že ešte predtým, ako sa žalobkyňa v roku 2004 stala výlučnou vlastníčkou nehnuteľností v E., vedených v katastri nehnuteľností na liste vlastníctva č. XX, jej bolo z geometrického plánu č. XXX/XX ako podielovej spoluvlastníčke známe, že hranica medzi pozemkami nejde rovnobežne s nehnuteľnosťou vedenou v katastri nehnuteľností ako parcela č. XXX a tiež to, že garáž postavená na pozemku parc. č. XXX/X, nemá mať spoločnú stenu s letnou kuchynkou a medzi garážou a letnou kuchynkou má byť voľný priestor ako aj to, že hranica medzi parcelami žalobkyne a žalovanej prebieha priamo a nie smerom k letnej kuchynke postavenej na parc. č. XXX vo vlastníctve žalovanej. Tieto okolnosti mali objektívne u žalobkyne vyvolať pochybnosti o rozsahu ňou nadobudnutých vlastníckych práv. Žalobkyni nič nebránilo dať si v teréne overiť hranice ňou nadobudnutých nehnuteľností a pokiaľ tak neurobila, nepostupovala s obvyklou opatrnosťou, ktorú bolo možné od nej vyžadovať.

8. Na námietku žalobkyne k výmere pozemkov odvolací súd uviedol, že celková výmera pozemkov vo vlastníctve žalobkyne je 1009 m² (599 m² + 390 m² + 20 m²) a výmera časti pozemkov vo vlastníctve žalovanej, ku ktorým sa domáha určenia vlastníckeho práva žalobkyňa, je 117 m² (96 m² + 21 m²), teda viac ako 10 % výmery pozemkov, ktoré jej patria, čo nie je nepatrný rozdiel. Keďže žalobkyňa nepreukázala právny dôvod oprávnenej držby predmetných nehnuteľností, hoci aj domnelý, ktorý mohol vzhľadom na okolnosti prípadu vyvolať u nej presvedčenie, že jej patrí i časť nehnuteľností, u ktorej je ako ich vlastníčka v katastri nehnuteľností zapísaná žalovaná, súd prvej inštancie postupoval správne, ak žalobu zamietol.

9. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila nedostatočným odôvodnením a arbitrárnosťou napadnutého rozhodnutia (§ 420 písm. f) CSP) a nesprávnym právnym posúdením veci, ktorým sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu v otázke vydržania (§ 421 ods. 1 písm. a) CSP). Navrhla rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

10. Dovolateľka namietala predovšetkým to, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný a arbitrárny, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces. Odvolací súd podľa nej neuviedol žiadne dôvody, na základe ktorých dospel k záveru, že nenadobudla vlastnícke právo k predmetným pozemkom vydržaním, najmä k pozemku parc. č. XXX/X - zastavaná plocha o výmere 21 m², keďže v odôvodnení rozhodnutia sa zaoberal len vydržaním záhrady, posúdeniu možnosti vydržania zastavanej plochy sa samostatne nevenoval a neuviedol dôvod, pre ktorý považoval držbu zastavanej plochy za nepreukázanú. Odvolací súd sa nezaoberal ani ďalšou jej námietkou k právnemu záveru súdu prvej inštancie, že mala podať žalobu na určenie, že predmetné pozemky patria do dedičstva po jej právnych predchodcoch.

11. Dovolateľka namietala, že súdy nesprávne právne posúdili vec, ak nezobrali do úvahy skutočnosť, že predmetné pozemky nadobudla v podiele 1/4 už na základe rozhodnutia Štátneho notárstva v Prešove z 1. októbra 1991 č. D/1462/91 - 89/92 o dedičstve po jej otcovi S. Z., ktorý zomrel XX. M. XXXX. Súdy neprihliadli na to, že spoločne s ostatnými dedičmi užívala predmetné pozemky v dobrej viere v rozsahu ako od detstva a na to, že vydržacia lehota jej začala plynúť minimálne od 01. januára 1992. Ak nižšie súdy odvodzovali stratu dobromyseľnosti žalobkyne od vyhotovenia geometrického plánu č. XXX/XX, v čase jeho vyhotovenia (05. apríla 2002) už bola vlastníčkou nehnuteľností na základe vydržania, a nebol dôvod, aby súdy považovali vyhotovenie geometrického plánu za stratu dobromyseľnosti jej držby. Geometrický plán, v ktorom bola zameraná výlučne garáž nezaznamenal realitu, že medzi stavbou garáže a letnej kuchyne nie je medzera. Doplnila, že súčasný užívateľ stav zachytený v znaleckom posudku Z. A. č. XX/XXXX je odlišný oproti stavu, ktorý bol pred zásahom právnych predchodcov žalovanej, ktorí odstránili pôvodný kovový plot a vybudovali namiesto neho nový múrik a zároveň zaznamenáva aj prístavbu stavby garáže. Z tohto pôvodného a dlhodobého

rešpektovaného právneho stavu sa vychádzalo v geometrickom pláne č. XXX/XXXX, ktorý zamerlal pôvodnú užívaciú hranicu pozemkov v teréne tvorenú pôvodným kovovým plotom na betónovom múriku smerujúcim do stavby letnej kuchyne, hranicu medzi stavbou letnej kuchyne žalovanej a garážou žalobkyne a následne oplotenie z vlnitého plechu, a plochu novovytvorenú parc. č. XXX/X, ktorú dlhodobo užíva. Jej držba a užívanie novovytvorenej parc. č. XXX/X - zastavanej plochy boli tiež preukázané jej výpoveďou a výsluchom svedka K. Z., ktorý uviedol, že novovytvorené pozemky užívali ako vlastné a rovnako sa užíval aj priestor okolo orecha, priestor ohraničený pôvodným kovovým plotom na betónovom múriku. Podľa žalobkyne bolo jednoznačne preukázané, že pozemky užívala dobromyseľne a sudy dospeli k nesprávnym právnym záverom o nepreukázaní držby predmetných pozemkov.

12. Odvolací súd sa podľa dovolateľky odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri posudzovaní predpokladov vydržania, dobromyseľnosti a subjektívnej a objektívnej stránky vydržania vyjadrenej v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 484/2015, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) sp. zn. 5Cdo/280/2007, 4Cdo/150/2014, 4Cdo/283/2009 a 5Cdo/210/2019 a Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 22Cdo/448/2004, 22Cdo/954/2005 a 22Cdo/1405/2013, keď nesprávne posúdil právnu otázku, či „splnil žalobca zákonné podmienky na vydržanie predmetných pozemkov?“

13. Žalovaná navrhla dovolanie ako nedôvodné odmietnuť podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP. Mala za to, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia zhrnul podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty sporových strán a jasne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch považuje za vecne správny. Odvolací súd sa zrozumiteľne obsahom i rozsahom vo vyžadovanej miere vyjadril k odvolacej argumentácii žalobkyne a žalobkyňa zjavne neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. K dovolaciemu dôvodu žalobkyne uplatňovanému s poukazom na ustanovenie § 421 ods. 1 písm. a) CSP žalovaná uviedla, že dovolateľka neformulovala právnu otázku jasne, určito a zrozumiteľne a preto nemôže byť relevantná vzhľadom na úpravu v tomto ustanovení.

15. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana, v ktorej neprospech bolo napádané rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 časť vety pred bodkočiarkou CSP) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

16. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

17. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

19. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa ustanovenia § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku tejto viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

20. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu uvedenú v ustanovení § 420 písm. f) CSP, sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia, a to v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie vecí za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

21. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľky, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo. Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľky, že v konaní (pred nižšími súdmi) došlo k vadám zmätočnosti tým, že odvolací súd neuviedol dôvody, ktoré ho viedli k záveru, že predmetné pozemky, osobitne pozemok na parcele H. o výmere 21m² nenadobudla do vlastníctva vydržaním.

22. Žalobkyňa namietala zmätočnosť spočívajúcu v nepreskúmateľnosti napádaného rozsudku odvolacieho súdu, ktorá má priamu spojitosť predovšetkým s odôvodnením rozhodnutia. Podľa judikatúry ústavného súdu riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa ustanovenia čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (III. ÚS 107/07). Súčasne musí dbať na jeho celkovú presvedčivosť, inými slovami na to, aby premisy uvedené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe nich dospel, boli pre verejnosť prijateľné, racionálne, v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

23. Aj v odvolacom konaní treba trvať na tom, aby rozhodnutie odvolacieho súdu bolo úplné a presvedčivé. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP); odvolací súd sa však v odôvodnení musí zaoberať podstatnými

vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia a rovnako sa musí vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní (§ 387 ods. 3 CSP).

24. V danej veci záviselo rozhodnutie súdu predovšetkým na posúdení otázky, či žalobkyňa splnila podmienky pre vydržanie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam podľa ustanovenia § 134 OZ. V konaní vychádzal odvolací súd z toho, že v minulosti boli nehnuteľnosti užívané spoločne so žalovanou, resp. jej právnymi predchodcami, čo vylučovalo, aby odvolací súd dospel k záveru o držbe predmetného pozemku žalobkyňou, resp. jej právnymi predchodcami, výlučne pre seba.

25. Dovolací súd preskúmaním spisu zistil, že súd prvej inštancie záver o tom, že nedošlo k vydržaniu pozemkov, osobitne parcely H., odôvodnil v bodoch 24. a 25. rozsudku, čo považoval za dostatočné aj odvolací súd, ktorý odôvodnenie rozhodnutia doplnil v bodoch 22. až 24. svojho rozhodnutia podľa odvolacích námietok. Myšlienkový postup odvolacieho súdu je v odôvodnení rozhodnutia dostatočne vysvetlený nielen poukazom na rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež na právne závery, ku ktorým dospel. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, na základe čoho dospel k záveru, že žalobkyňa nepreukázala oprávnenú držbu predmetných nehnuteľností. Podstatným bolo, že žalobkyňa nepreukázala, ako mala ona, prípadne jej právni predchodcovia predmetnú nehnuteľnosť užívať. Bolo zistené, že plot, resp. viditeľná hranica medzi pozemkami v prednej časti pred garážou a za ňou, v časti záhrady, neboli pre vlastníkov susedných pozemkov podstatné, pozemky sa rodinou užívali spoločne a ploty boli postavené až postupne preto, aby sa nimi zabránilo voľnému pohybu zvierat. Odvolací súd zdôraznil, že žalobkyňa sama pomáhala stavať plot, ktorý bol postavený v rozpore s tým ako mali byť pozemky užívané, čo spochybňovalo jej tvrdenia o užívaní spornej časti pozemku.

26. Dovolateľka ďalej namietala, že odvolací súd nedostatočne odôvodnil rozhodnutie, ak sa zaoberal len záhradou a nie aj zastavanou plochou na parcele č. KN-C č. XXX/X. Dovolací súd k tejto námietke poukazuje na bod 23. odôvodnenia napádaného rozsudku, kde odvolací súd vysvetlil svoje závery týkajúce sa zastavanej plochy v súvislosti s predloženým geometrickým plánom č. XXX/XX, stavbou garáže, stenou letnej kuchynky a zistených nezrovnalostí medzi nimi, ktoré vyhodnotil tak, že museli o žalobkyne vyvolať pochybnosti o rozsahu ňou nadobudnutých práv. Obe tieto stavby sa nachádzajú na predmetnom pozemku, preto tvrdenie dovolateľky o absencii odôvodnenia o tejto časti uplatneného nároku je nedôvodné.

27. K námietke dovolateľky, že odvolací súd neuviedol svoje stanovisko k záveru súdu prvej inštancie, že si mala svoje právo uplatniť žalobou o určenie, že predmetné pozemky patria (ako celok-rozumej nielen podiel nadobudnutý v konaní o dedičstve po otcovi žalobkyne) do dedičstva po jej právnych predchodcoch, ktorí ich mali nadobudnúť vydržaním, dovolací súd uvádza, že odvolací súd zaujal jasné stanovisko k podstatným vyjadreniam strán predneseným v konaní na súde prvej inštancie a s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Za podstatný je treba považovať každý argument, ktorý má vecnú súvislosť s vecou a zároveň je takej povahy, že v prípade jeho preukázania (samostatne alebo v spojitosti s ostatnými okolnosťami) môže viesť k rozhodnutiu priaznivejšiemu pre dovolateľa. Vzhľadom na to, že nešlo o relevantnú otázku, na vyriešení ktorej by bolo založené rozhodnutie súdu prvej inštancie, nebolo nutné, aby sa ňou odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal musel. Všeobecný súd totiž nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzal do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu a inú právnu ochranu (IV. ÚS 112/05).

28. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že sa žalobkyňa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožnila a to, že odvolací súd neodôvodnil svoje

rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi súdov vyjadrenými v odôvodneniach rozhodnutí nesúhlasí a nestotožnila sa s nimi, nemôže odôvodniť prípustnosti dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

29. Dovolací súd následne posudzoval, či môže napádané rozhodnutie preskúmať na základe druhého dovolacieho dôvodu uplatneného žalobkyňou, a to pre nesprávne právne posúdenie veci v zmysle ustanovenia § 421 CSP.

30. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

31. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

32. Právnym posúdením veci treba považovať činnosť súdu spočívajúcu v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej normy, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávne právne posúdenie veci nemožno preto vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu. Ani sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo jednoduché spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v ustanovení § 432 ods. 2 CSP.

33. Okrem tohto nevyhnutným predpokladom na to, aby dovolací súd mohol na otázku, či je prípustné dovolanie v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP odpovedať kladne je, že dovolateľ uvedie právnu (nie skutkovú) otázku, ktorú odvolací súd riešil a na ktorej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Otázka relevantná v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou uvedená v dovolaní jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom. Inak dovolací súd nemá možnosť posúdiť, či ide skutočne o právnu otázku, či ide o právnu otázku, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a či sú splnené osobitné podmienky uvedené v jednotlivých prípadoch, v ktorých ustanovenie § 421 CSP dovolanie prípúšťa.

34. Ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z ustanovenia § 421 ods. 1 CSP, nevymedzí právnu otázku, dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, keďže jeho hranice nie sú určené. V prípade nevymedzenia právnej otázky nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd, a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa; v opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný bezbrehý dovolací prieskum, priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 CSP (Števcík M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382). Pokiaľ v dovolaní absentuje uvedené

vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania.

35. Dovolateľka právnu otázku, ktorú mal odvolací súd nesprávne posúdiť a odkloniť sa tak od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu položila tak, či „splnil žalobca zákonné podmienky na vydržanie predmetných pozemkov?“, keď považovala za nesprávny jeho záver, že nepreukázala ich držbu, ktorý je v rozpore s jej tvrdeniami, že predmetné pozemky užívala (aj s právnymi predchodcami) od detstva a nikto ju v držbe nerušil.

36. K otázke dovolateľky dovolací súd uvádza, že táto je otázka skutková. Dovolateľka za nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom považuje skutkové zistenia, ku ktorým dospeli nižšie súdy. Dovolací súd zdôrazňuje, že takto v dovolaní nastolená otázka, ktorá má skutkovú (nie právnu) povahu, nemôže byť relevantná z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a nemôže viesť k založeniu prípustnosti dovolania žalobcu v zmysle tohto ustanovenia.

37. Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania vecí, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (3Cdo/218/2017, 3Cdo/150/2017, 4Cdo/7/2018, 4Cdo/32/2018, 7Cdo/99/2018).

38. Dovolací súd zastáva názor, že vyhodnotenie skutkového stavu o predpokladoch oprávnenej držby, odôvodňujúcej nadobudnutie vlastníckeho práva, je otázka skutková a jej riešenie jednoznačne vychádza zo skutkových zistení zodpovedajúcich tomu-ktorému prípadu. Zodpovedanie takejto otázky je výsledkom vykonaného dokazovania v danej veci. Tým, že dovolateľka sa nestotožňuje so záverom odvolacieho súdu v podstate spochybňuje jeho skutkové závery. Závery odvolacieho súdu o tom, že jednak nebola preukázaná samotná držba predmetných nehnuteľností, ako aj to, že boli zistené skutočnosti, ktoré odôvodňovali pochybnosti o tom, že predmetné pozemky patria žalobkyni, nie sú otázkou relevantnou z hľadiska ustanovenia § 421 ods. 1 CSP a nemôžu viesť k prípustnosti dovolania žalobkyne v zmysle tohto ustanovenia.

39. Z uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľkou formulovaná otázka nie je vymedzením právnej otázky tak, ako to predpokladá ustanovenie § 421 CSP. Najvyšší súd preto dovolanie žalobkyne, v ktorom namietala odklon od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu pri nesprávnom právnom posúdení podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a) CSP odmietol podľa § 447 písm. f) CSP. Rovnako dovolateľka neopodstatnene namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý mal znemožniť uskutočňovanie jeho procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP). Dovolací súd preto dovolanie ako procesne neprípustné odmietol aj v tejto časti podľa § 447 písm. c) CSP.

40. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

41. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.